

Lovforslag er der neppe noget, som griber dybere ind i de enkelte Erhvervs Trivsel end det foreliggende. Men der er det Lyspunkt i Mørket, at alle Erhverv og alle Partier nærer samme gode Villie og samme Beredvillighed til ogsaa at løse dette Spørgsmaal, saa at Krigens Virkninger ogsaa i det uhyre vanskelige Aar, som vi gaar i Møde, vil blive mildnet. Jeg vil gerne yde min store Anerkendelse til Udvalget af 4. April for hele den udmærkede Maade, hvorpaa det har behandlet dette vanskelige Stof. Det forekommer mig, at der her er arbejdet med stor Indsigt og Samvittighedsfuldhed og ogsaa med stor Grundighed. Det vil for mig lige saa lidt som for de øvrige Ordførere være nødvendigt at gaa det hele nøje igennem. Dels har det været uhyre vanskeligt i de faa Dage, der har været mellem den højtærede Ministers Fremsættelse af Lovforslaget og Behandlingen, at sætte sig nøje ind i det, dels faar man et levende Indtryk af, at hvert enkelt Spørgsmaal er meget alsidigt behandlet, og at man i det hele og store godt kan tage dette Arbejde, som det foreligger. Ogsaa jeg tror, som en enkelt tidligere Taler har sagt, at der er regnet meget forsigtigt, men jeg tror ogsaa, at det er fuldstændigt rigtigt, at det er sket, fordi en Føjregning vilde kunne afstedkomme store Vanskeligheder bagefter, og paa det Tidspunkt, Betænkningen er skrevet, var Høstudsigterne jo ogsaa noget, for flere Egnes Vedkommende adskilligt, bedre end i Øjeblikket.

Det er med stor Tilfredsstillelse og Glæde, jeg ser, at man nu er naaet saa vidt, at man har faaet placeret Brødkornsprisen paa det Sted, hvor den rettelig skal være. Der var noget mærkværdigt i, at højvægtig Hvede og lavvægtig Byg stillede sig saaledes til hinanden, at Bygget endog blev betalt $3\frac{3}{4}$ Kr. højere. Dette Forhold, at Brødkornsprisen var sat for lavt, tror jeg har afstedkommet adskillige Vanskeligheder og skabt adskillig og ikke uberetiget Misfornøjelse. De her ansatte Priser kan Landbruget ikke have noget væsentligt at indvende imod. De yder Landbruget en god Pris for de Varer, det skal afgive, en fast Pris, som der kan regnes med, og man kan ikke sige andet, end at Priserne ogsaa er satte saaledes, at det færdige Produkt kan leveres til en Pris, som Befolkningen kan være tjent med. Man maa studse noget over, at Prisen er sat ens for Rug og Hvede, da Hveden dog er dyrere at producere. Paa de Egne, hvor man producerer Hvede, er Jørdrenten og

Skatterne højere o. s. v. Ligeledes vil man kunne indvende noget imod, at Byg ikke er sat højere end Havre og Blandsæd. Men det har rimeligvis en anden Grund, som jeg senere kommer til. Derimod kan jeg paa ingen Maade godkende — det vil jeg saa skarpt som muligt pointere —, at der skal gælde samme Pris for Brødkornet rent bortset fra den hollandske Vægt. Det er ingenlunde, fordi jeg ikke under Magerjordsegnene — det Udtryk, man har brugt i Bemærkningerne til Lovforslaget — en Begunstigelse, men det er, fordi det vil kunne have overordentlig skadelige Følger. Dersom Prisen paa 116 Punds og 124 Punds Rug er ens, vil det være i høj Grad menneskeligt, om Landbrugerne ikke gør deres yderste for at bjærge Rugen i bedst mulige Tilstand, og lavvægtig Rug giver ikke alene daarligt, orét Brød, men mindre Brød, og hvad det gælder om i Øjeblikket, er jo ikke alene at faa en sund Vare frem, som kan skaffe sundt Brød, men ogsaa at faa saa meget Brød som muligt. Det er efter min Mening ganske ubilligt, at den, som er forsigtig og taalmodig, ikke skal have noget for det overordentlig samfundsnyttige, han præsterer ved at skaffe en bedre Vare frem, i Modsætning til den, som tager sin Rug, saa snart der er en Streg paa Himlen, og han er angst for, at den kan faa en Byge, og Kornet saa kommer hjem i en saadan Tilstand, at det absolut ikke er, som Brødkorn skal være.

Man har nævnt i Bemærkningerne, at det er for at hjælpe Magerjorderne, idet man skriver, at den hollandske Vægt er lavere paa disse Egne. Dette er imidlertid ikke overensstemmende med det rigtige; den hollandske Vægt er ikke lavere paa den magre Jord. En anden Sag er det, at den hollandske Vægt, de har haft i disse Egne i de sidste 20 Aar, er lavere, idet de har taget deres Rug for tidligt. I de Egne, der her er Tale om, har man nemlig fodret saa at sige al Rug op, og saa har det ikke spillet nogen større Rolle, om den har vejlet 112 Pd. eller 124 Pd., hvorimod de paa den gode Jord har avlet saa megen Rug, at de endogsaa har solgt deraf. Det er ingen Tilfældighed, at man i de sidste 20 Aar, inden Krigens kom, stadig hørte Bagerne fortælle, at dansk Rug ikke egnede sig til Brød. Det skyldes den Omstændighed, at den dyriske Produktion er steget saa stærkt, at man har fodret mere og mere Rug op og som Følge deraf har været mindre og mindre omhyggelig med at bjærge den. Thi jeg